

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У ЗДІЙСНЕННІ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

**Збірник
матеріалів III-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

**14-16 квітня 2021 року,
м. Одеса**

У Збірнику опубліковано матеріали III-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: підвищення ефективності використання інформаційних технологій у здійсненні освітнього процесу», яка проходила 14-16 квітня 2021 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою Одеської національної академії харчових технологій від 06.04.2021, протокол № 13.

Матеріали, занесені до Збірника, друкуються за авторськими оригіналами. За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України, Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, доктора технічних наук, професора Б.В. Єгорова.

Укладач Л.Д. Риженко

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор, академік НАН України (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	директор Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцент
Ланженко Л.О.	начальник Навчально-методичного відділу НЦООП, к.т.н., доцент
Кручек О.А.	начальник Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦІКТ, к.ф.-м.н., доцент
Мураховський В.Г.	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Агєєва І.М.	декан факультету менеджменту, маркетингу і логістики, к.е.н., доцент
Зімін О.В.	декан факультету низькотемпературної техніки та інженерної механіки, к.т.н., доцент
Купріна Н.М.	декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к.е.н., доцент
Ліщенко Н.В.	декан факультету комп'ютерних систем та автоматизації, д.т.н., професор
Саркісян Г.О.	декан факультету технології вина та туристичного бізнесу, к.т.н., доцент
Соц С.М.	декан факультету технології зерна і зернового бізнесу, к.т.н., доцент
Ткач В.О.	декан факультету інноваційних технологій харчування і ресторанно-готельного бізнесу, д.е.н., професор
Шарахматова Т.Є.	декан факультету технології та товарознавства харчових продуктів і продовольчого бізнесу, к.т.н., доцент
Шестопапов С.В.	декан факультету комп'ютерної інженерії, програмування та кіберзахисту, к.т.н., доцент
Шпирко Т.В.	декан факультету нафти, газу та екології, к.т.н., доцент

УДК 378.016:37.091.33
ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАННЯ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ»

Б.В. Єгоров, Н.В. Хоренжий,
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Під час карантинних обмежень, пов'язаних із запобіганням пандемії Covid-19, перед освітянами постала необхідність зміни сталого консервативного уявлення щодо методів та прийомів навчання, багато проблем створення ефективного навчального контенту, швидкого набуття відповідних компетенцій технологій дистанційного навчання в асинхронному та синхронному режимі, тощо. Останнє потребувало підготовки електронних освітніх ресурсів (ЕОР). ЕОР – це засоби навчання на цифрових носіях будь-якого типу або, розміщені в інформаційно-телекомунікаційних системах, що відтворюються за допомогою електронних технічних засобів і застосовуються в освітньому процесі. ЕОР поділяють на звичайні електронні версії або копії друкованих матеріалів (видань) та самостійні електронні видання, що не мають електронних аналогів. Згідно з Положенням про ЕОР (Наказ МОН України № 749 від 29.05.2019) він може містити: аудіовізуальний твір; електронний довідник; електронні методичні рекомендації; електронні он-лайн тести для проведення педагогічного контролю; електронні дидактичні демонстраційні матеріали, тощо. Навчально-методичне забезпечення кожного навчального курсу дисциплін у друкованому вигляді безперечно в академії наявне. Але в період карантинних обмежень набуло актуальності створення відео-лекцій, он-лайн тестів для перевірки рівня засвоєння знань, тощо. Для синхронного читання лекцій, проведення консультацій, практичних занять застосовували платформи Google Class, Zoom, Microsoft Teams, для асинхронного, наприклад, закриті YouTube канали, на які вивантажували відео лекцій. Однак якість такого навчання, особливо при самоізоляції, у перехідний період дещо впала через незадовільний рівень засвоєння знань здобувачами та особливостей формату.

Для вирішення цієї проблеми при викладанні курсу лекцій з дисципліни «Методика викладання у закладах вищої освіти» розроблено навчально-методичний матеріал змішаного виду – робочий зошит. Він містить інформаційний блок, в якому наведено тезисно лекційний матеріал, у чергуванні із незаповненими елементами лекції, тобто блоком самостійної роботи, яку треба виконати на протязі лекції. Інформаційний блок допомагає здобувачеві вищої освіти відслідковувати за лектором виклад основних положень теоретичного матеріалу, що важливо при збоях в роботі інтернет-мереж. Дидактична мета передбачення наявності «незаповнених» місць у робочих зошитах – активізувати, зосередити увагу здобувача на промову викладача для відслідковування ходу викладання матеріалу та перевірити засвоєння актуального матеріалу, який повинні ввести власноруч здобувачі упродовж лекції при по-

ясненні. Крім того, робочий зошит не тільки допомагає продуктивно працювати на лекції, але й звертатися до нього під час самостійної роботи після заняття, робити власні нотатки.

Доцільно передбачати «прогалини» у робочому зошиті на самих значущих матеріалах (самостійне відтворення визначень, понять, теорій, доповнення чи відтворення технологічних чи структурно-логічних схем, таблиць, тощо). Важливе не лише створення означеного навчально-методичного матеріалу, але й дидактично правильне його застосування. Якщо лекція ведеться синхронно, пропонуємо на початку лекції завантажити файл робочого зошта або посилання для його завантаження, провести необхідний інструктаж, а наприкінці заняття здобувачі повинні зберегти зміни у файлі, які з'явилися в результаті опрацювання «пробілів» на лекції, та надіслати викладачеві на перевірку електронною поштою. Для здобувачів заочної форми навчання робочі зошити як в електронному, так і друкованому вигляді можуть виступати завданням для самостійної роботи протягом семестру.

Робочий зошит для організації самостійної роботи (СР) здобувачів може також містити завдання для СР: інструктаж разом із терміном здачі у електронному вигляді на перевірку, власне завдання для СР та вільне поле чи шаблон для його виконання, а також серію контрольних питань.

Зрозуміло, що структура та зміст робочого зошта залежить від мети та міркувань лектора, від характеру і змісту навчальних дисциплін, їх обсягу, характеру питань і завдань, тощо. Однак в будь-якому випадку повинно бути передбачене достатньо місця для роботи здобувачів в зошиті, у тому числі в режимі он-лайн.

Таким чином розробка та застосування робочих зошитів у освітньому процесі дозволить формувати у здобувачів відповідні компетенції, виробляти здатність до сприйняття, аналізу та узагальнення інформації, довше утримувати їх увагу та активізувати роботу на лекціях, отримати своєрідний контроль за ходом навчання у он-лайн режимі, сприйняттям матеріалу, тобто підвищити рівень засвоєння навчального матеріалу та ефективність освітнього процесу в цілому.

УДК 378.018:005.6:004.73

Е-КОНТЕНТ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ – ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ СЕРЕД ЗДОБУВАЧІВ

Л.О. Ланженко, Н.О. Дец, Д.В. Дец,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Освітня складова сучасних закладів вищої освіти повинна відображати новітні здобутки науки та техніки у різних галузях, з урахуванням їх стрімкого розвитку, оскільки нові знання досить швидко втрачають актуальність та

12	ВИКОРИСТАННЯ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ ДЛЯ РОЗРОБКИ ЕЛЕКТРОННОГО КУРСУ МОРСЬКОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ СУДНОМЕХАНІКІВ О.С. Дягилева, М.М. Масьонкова, А.Ю. Юрженко, Херсонська державна морська академія, м. Херсон	45
13	ENSURING THE QUALITY OF EDUCATION BY COACHING Olena Budiakova, Kyiv National University of Technologies and Design, Kyiv	48
14	ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ» Б.В. Єгоров, Н.В. Хоренжий, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	51
15	Е-КОНТЕНТ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ – ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ СЕРЕД ЗДОБУВАЧІВ Л.О. Ланженко, Н.О. Дец, Д.В. Дец, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	52
16	ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ РОЗКЛАДУ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ О.Ю. Сакалюк, Ф.А. Трішин, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	55
17	УДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У РАМКАХ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО ПІДХОДУ І.М. Світий, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	58
18	ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН БІОЛОГІЧНОГО ЦИКЛУ У СУЧАСНИХ УМОВАХ Л.В. Капрельянц, Л.М. Пилипенко, А.В. Єгорова, Л.В. Труфкаті, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	60
19	ПОЛІПШЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ФІЗИКИ С.Н. Федосов, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	61
20	СТРУКТУРА ФОРМУВАННЯ ТА ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЙНОГО КОМПОНЕНТА У СТУДЕНТІВ-МАРКЕТОЛОГІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ А.В. Вітюк, О.В. Ніколюк, Н.В. Нужна, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	63
21	ЕТАПИ РОЗВ'ЯЗАННЯ ОСНОВНОЇ ЗАДАЧІ МЕХАНІКИ В.Г. Задорожний, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	66
22	КЕЙС-МЕТОД У НАУКОВО-ДОСЛІДНІЙ РОБОТІ СТУДЕНТІВ О.О. Тіглова, Ю.О. Козонова, Т.С. Сугаченко, Н.В. Каменева, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	67
23	РОЗРОБЛЕННЯ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ДЛЯ СТУДЕНТІВ КОЛЕДЖУ НАФТОГАЗОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ, ІНЖЕНЕРІЇ ТА ІНФРАСТРУКТУРИ СЕРВІСУ Т.М. Воловик, Л.В. Труфкаті, О.О. Килименчук, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	69

ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У III-й ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

1. Державний університет інфраструктури та технологій, м. Київ
2. ВСП «Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж КНТЕУ»
3. Івано-Франківський національний медичний університет
4. Одеський національний медичний університет
5. Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ
6. ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
7. Херсонська державна морська академія
8. Kyiv National University of Technologies and Design
9. Харківський національний університет радіоелектроніки
10. Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
11. Львівський національний університет імені Івана Франка
12. Державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, м. Переяслав
13. Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк
14. Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця
15. Харківський національний університет внутрішніх справ
16. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ
17. Національний університет харчових технологій, м. Київ
18. Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, м. Сєверодонецьк
19. Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
20. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
21. Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
22. Київський національний торговельно-економічний університет
23. Одеський національний політехнічний університет
24. Покровський педагогічний фаховий коледж, м. Покровськ
25. Донбаський державний педагогічний університет, м. Слов'янськ